

Motion till riksdagen

1989/90:Jo917

av Knut Wachtmeister (m)

Den skånska kronhjortstammen

Kronhjorten vandrade in i Sverige för närmare 5 000 år sedan och har sedan dess varit bofast huvudsakligen i Skåne. Kvaliteten på den skånska hjortstammen är hög och kronhjorten utgör ett unikt och av många uppskattat inslag i den skånska faunan.

I takt med kraven på en effektivare markanvändning för såväl jord som skog börjar kronhjortens fortbestånd att hotas. Så sker dels på grund av minskningen av det naturliga livsrummet – lövskogen, dels genom kronhjortens dokumenterade skadegörelse i de granbestånd som alltmer ersatt lövskogen.

Detta hot mot kronhjortens existens uppmärksammades tidigt och 1971 inrättades ett 44 000 hektar stort kronhjortsreservat i södra delarna av mellersta Skåne. I detta område skulle en stam om minst 100 djur hållas, vårdas och studeras. Avskjutningen reglerades noga speciellt för de så kallade "kapitalhjortarna" (hjortar med minst 10 taggar), varjämte åtgärder vidtogs i skadeförebyggande syfte. Ersättning utgick för skador på jordbruksgrödor och skog.

Reservatet har utan tvivel varit en framgång och lett till en positiv utveckling av kronhjortstammen både kvalitativt och kvantitativt. Efter 17 år upphörde emellertid kronhjortsreservatet för två år sedan och därmed har hotet mot artens fortbestånd åter ökat.

Detta hot har tagit sig uttryck i olika former och mest negativt torde vara att markägarna nu blivit helt utan ersättning för skador på skogen. Viltskadestredningen har dessutom föreslagit att någon ersättning för skador på jordbruksgrödor inte skall lämnas framöver.

Därmed minskas markägarnas tolerans mot kronviltet och även om all jakt på kronhjort är licensberoende, kan en ur avelssynpunkt felaktig avskjutning inte uteslutas. En sådan utveckling underlättas av att länsviltnämnden när det gäller licenserna endast kan ge rekommendationer om ålder och taggantal. Följden av den slojade ersättningen för skador har inte låtit vänta på sig – licensansökningarna har kraftigt ökat. Såväl 1988 som 1989 översteg ansökningarna 350 djur. Nära hälften av dessa ansökningar beviljades. Vid ingången av 1988 beräknades den skånska kronhjortstammen uppgå till 400–500 djur. Ett ökat tryck på licensgivningen och överklagande av förvägrade licenser ligger i farans riktning.

Entligt vår uppfattning är det ett riksintresse att den skånska kronhjort-

stammen bevaras och vi föreslår här tänkbara åtgärder för att skydda en kvalitativt högtstående kronhjortstam.

1. Eftersom stammens bevarande är ett allmänt intresse likaväl som annan naturvård bör ersättning för skador på jordbruksgrödor och skog lämnas.

2. Länsviltmyndens handjurslicenser bör vara bindande och inte som nu blott rekommenderande.

3. Minsta arealen för erhållande av licens har varit 100 hektar. En ökning till 200 hektar lär övervägas. Arealgränsen bör ökas till 500 hektar, varvid markägarna i samverkan kan förväntas effektivisera avskjutningen så att värdefulla djur i större utsträckning än nu sparas.

De här nämnda åtgärdsförslagen bör ges regeringen till känna.

Mot. 1989/90
Jo917

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om åtgärder för att bevara den skånska kronhjortstammen.

Stockholm den 23 januari 1990

Knut Wachtmeister (m)